

Niet tijdig betalende opdrachtgever groot risico

Voor gww-bedrijven is van alle onderzochte risico's een opdrachtgever die niet op tijd de rekening betaalt, het grootst. Dit concludeert het Economisch Instituut voor de Bouwnijverheid in het rapport 'Bouw in beeld 2009'.

De kans dat een opdrachtgever in de gww (vaak de overheid) niet tijdig betaalt, is vergeleken met ander onheil niet erg groot: dit blijkt naar verwachting bij gemiddeld één op de tien projecten het geval. De verwachte financiële schade is echter veel groter dan die van andere risico's: deze wordt geschat op gemiddeld 3,7 procent van de bouwsom.

Bij b&u-projecten is het grootste risico een verkeerde inschatting van de hoeveelheid benodigde arbeid voor een werk. De kans op zo'n fout is vrij groot (komt naar verwachting voor bij twee op de vijf projecten), evenals de hierdoor ontsta-

ne financiële schade. Deze bedraagt gemiddeld ongeveer 2,5 procent van de bouwsom.

De risicoprofielen zijn opgesteld door projectleiders voor een recent voltooid project te laten aangeven hoe groot de kans op optreden was van diverse nadelige gebeurtenissen en hoe groot de schade, bij daadwerkelijk optreden van het onheil, in verhouding tot de totale bouwsom zou hebben belopen. De risico-inschattingen zijn subjectief, gebaseerd op de ervaringen van de projectleiders.

De nadelige gebeurtenissen hadden te maken met omgevingsfactoren (bijvoorbeeld een vergunning die niet op tijd wordt verstrekt), technische factoren (ontwerpfout) en marktfactoren (hogere inkooprijzen dan voorzien).

Marktrisico's blijken naar verhouding zwaar mee te wegen in het risicoprofiel van grote projecten

	gww	b&u
Meer arbeid	0,73	0,69
Opdrachtgever betaalt niet tijdig	0,90	0,50
Faillissement onder-aannemer/toeleverancier	0,11	0,59
Vergunningen niet op tijd	0,73	0,38
Opdrachtgever wijzigt plannen	0,24	0,40

BRON: EIB

RISICOFACTOREN (NAAR OMVANG VAN DE SCHADE IN PROCENTEN VAN DE BOUWSOM)

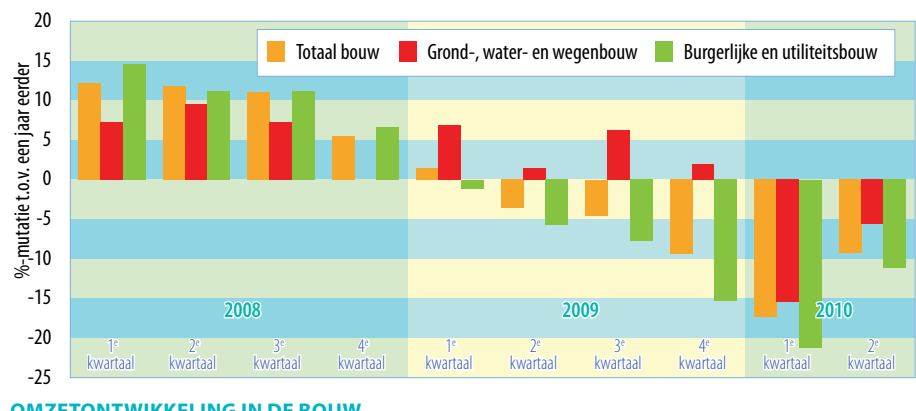
(bouwsom van 5 miljoen euro of meer). Technische risico's tellen zwaar bij de kleine projecten (bouwsom minder dan 200.000 euro). Omgevingsrisico's hebben de overhand bij projecten met een bouwsom van 1 tot 5 miljoen euro.

Eerste twee kwartalen erg zwak voor gww

De grond-, weg- en waterbouw is 2010 erg zwak gestart. In de eerste twee kwartalen van 2010 werd fors omzetverlies geleden, terwijl de gww-sector in de eerste twee jaren van de financieel-economische crisis (2008 en 2009) nog louter positieve kwartaalontwikkelingen liet zien. De eveneens laat-cyclische burgerlijke en utiliteitsbouw (b&u) ging al eerder mee in de crisis en laat vanaf het eerste kwartaal van 2009 een onafgebroken reeks van omzetsdalingen zien. Dit blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Voor de gww verliep het eerste kwartaal van 2010 het meest negatief. De omzet daalde vergeleken met de overeenkomstige periode van 2009 met maar liefst 15,5 procent. In het tweede kwartaal kwam de terugval van de omzet op 5,6 procent uit.

Ook voor de totale bouw (exclusief projectont-

BRON: CBS

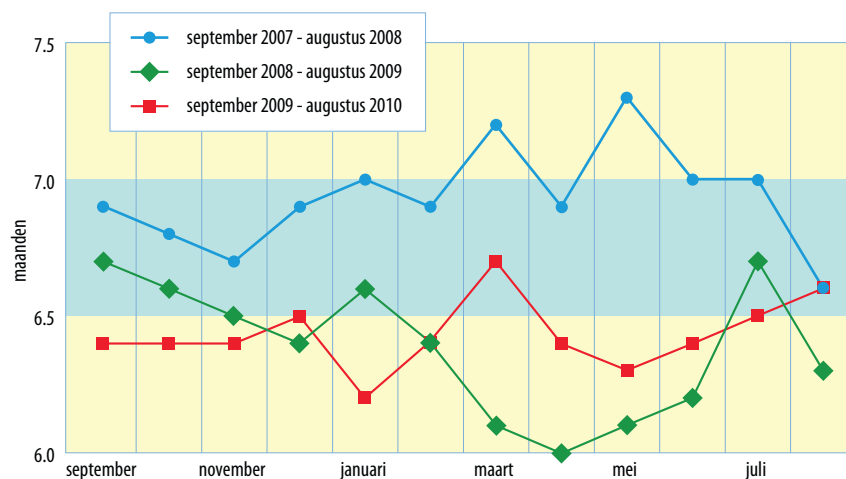
wikkelaars) vormde het eerste kwartaal van 2010 tot dusverre het dieptepunt in de crisis. De omzet daalde in deze periode met ruim 17 procent. Hetzelfde beeld geldt voor de b&u-sector, waar

de omzet in het eerste kwartaal van 2010 ruim 20 procent onder het niveau van 2009 lag. In het tweede kwartaal daalde de omzet hier met ruim 11 procent.

Orderportefeuille gww stijgt door in augustus

In de gww is de orderportefeuille in augustus met een tiende maand gestegen, naar 6,6 maanden. De stijging van de werkvoorraad die vanaf mei is ingezet, heeft daarmee ook in augustus een vervolg gekregen. Over de afgelopen twaalf maanden is de orderportefeuille van de gww-bedrijven stabiel. In de wegenbouw daalde de werkvoorraad licht, maar deze steeg in de grond- en waterbouw. Dit blijkt uit de maandelijkse conjunctuurmeting van het EIB.

Ongeveer de helft van de bouwbedrijven beoordeelt de voorraad onderhanden werk als normaal, terwijl het merendeel van de overige bedrijven deze als klein beoordeelt. Bijna zes op de tien bouwbedrijven geeft aan geen stagnatie te ondervinden bij de voortgang van het onderhanden werk. Stagnatie wordt vooral ondervonden door gebrek aan orders.

BRON: EIB

De rubriek Trends & Cijfers is samengesteld onder redactie van het Economisch Instituut voor de Bouwnijverheid (EIB) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).